

ת"פ 67268/08/21 - מדינת ישראל נגד חאלד לוטפי

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 67268-08-21 מדינת ישראל נ' לוטפי

בפני כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל
נגד

הנאשם

חאלד לוטפי

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, שניתנה אגב הסדר טיעון ללא הסכמה עונשית, בעבירה שעניינה קבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 רישא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין). על פי עובדות כתב האישום המתוקן, המתלונן הוא אחיו של הנאשם ובעלותו היה רכב מסוג סקודה בשווי כחמישים אלף שקלים. ביום 29.3.20 תכנן הנאשם להעביר הבעלות ברכב משמו של המתלונן לשמו הוא, וזאת על מנת למכור אותו, וכל זאת ללא ידיעת המתלונן. לשם כך, נטל הנאשם את דרכו של המתלונן מבית הוריהם, הציגו בסניף הדואר, חתם על טופס העברת בעלות הרכב ועל סמך מצג שווא זה נרשם הרכב על שמו וזאת כאמור לא ידיעת המתלונן. בהמשך, מכר הנאשם את הרכב לאחר.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

2. ב"כ המאשימה הגישה טיעון כתוב והשלימה טיעון בעל פה. נטען כי הערכים המוגנים שנפגעו הם רכושו של האחר, התעשרות שלא כדין על חשבונו והגנה על חופש הפעולה והבחירה של הגורם המרומה. המאשימה טענה כי מדובר בעבירות שתוכננו היטב ומראש, וכי נגרם נזק כלכלי למתלונן כמו גם לשלטון החוק. ביחס למתחם הענישה הפנתה המאשימה לפסיקה והציעה מתחם הנע בין 10 חודשי מאסר בפועל ועד 24 חודשי מאסר ועתרה למקם את עונשו של הנאשם בחלקו התחתון של המתחם, לצד ענישה נלווית.

3. ב"כ הנאשם טענה כי יש להביא בחשבון את התיקון המשמעותי בכתב האישום וביחס למתחם הענישה הפנתה לפסיקה וציינה שהוא נע בין מאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. הודגש כי מדובר בנאשם צעיר יחסית שהודה בהזדמנות הראשונה, הביע חרטה וחסך זמן שיפוטי. כן הודגש שהיחסים בין הנאשם לבין המתלונן - אחיו - תקינים וכי חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, כמו גם נסיבותיו האישיות מצדיקות הסתפקות בענישה

מותנית לצד פיצוי וקנס.

4. הנאשם בדברו האחרון ציין כי התנצל בפני אחיו, וכי כיום היחסים ביניהם תקינים ובכוונתו להשיב לו את הכסף.

דין והכרעה

קביעת מתחם הענישה

5. הלכה למעשה מדובר במעשה שמהותו גניבה. הנאשם נטל את רכבו של אחיו, מכרו לאחר וקיבל לידיו את התמורה. בשל נסיבות שלא הובהרו בחרה המאשימה לייחס לנאשם עבירה של קבלת דבר במרמה והשיקולים לכך לא הובאו בפני. עם זאת, מובן שלבחירת המאשימה בסעיף החיקוק משמעות רבה, שכן העבירה בה הורשע הנאשם היא עבירת עוון, בעוד שעבירת גניבת רכב היא עבירת פשע שעונשה שבע שנות מאסר (וראו גם העבירה לפי סעיף 413 ח' הקרובה לעניינו שאף היא עבירת פשע ועונשה 5 שנות מאסר). הנאשם ייתן אפוא את הדין בהתאם לאמות המידה הרלוונטיות להוראת החיקוק בה הורשע ולא מעבר לכך.

6. הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשם הם קניינו של המתלון, היציבות העסקית וכן אמינות נתוני משרד הרישוי. לא הובאו בפני נתונים ביחס למהלכים שנקט המתלון להחזרת הרכב לידיו. משכך אין בידי לדעת אם רוכש הרכב ניזוק, או שמא המתלון השלים עם "העסקה" כך שבפועל המתלון לא ניזוק שכן רכש בעלות "אמיתית" ברכב. מתשובת הנאשם לפיה טרם השיב למתלון את תמורת הרכב ניתן להניח שהרכב נותר בידי הרוכש, כך שהמתלון השלים עם המעשה, אך כאמור בהיעדר נתונים אינני קובע בנושא דבר.

7. ביחס לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה אציין כי מדובר באירוע מתוכנן שבבסיסו בצע כסף (והדברים נאמרים בהתאם לפשוטו של מקרא מבלי שהובאו בפני נתונים על אודות יחסי האחים). כמו כן מדובר במעשה מתוכנן ונועז. הגם שלא צוין במפורש בכתב האישום מהו הסכום ששלשל הנאשם לכיסו, ניתן לקבוע ברמה הנדרשת שמדובר בסכום הקרוב ל- 50,000 ₪ כפי שוויו הנתען של הרכב. בכל מקרה, למתלון נגרם נזק בסכום זה.

8. **מדיניות הענישה:** לאור כך שהמאשימה ייחסה לנאשם עבירה של קבלת דבר במרמה, אסקור פסיקה בעבירות אלו בנסיבות דומות יחסית, אך לא בעבירות של גניבת רכב: רע"פ 2020/22 **לירן לביא נ' מדינת ישראל** (27.3.2022), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות קשירת קשר לביצוע עוון, קבלת דבר במרמה ומסירת ידיעה כוזבת ונידון לשלושה חודשי עבודות שירות ועונשים נלווים. הנאשם ושותפיו לפרשה קשרו קשר על מנת להונות חברת ביטוח. הנאשם דיווח למשטרה כי רכבו נגנב בעוד בפועל הוא נמכר ברשות הפלסטינית. לאחר מכן דיווח לחברת הביטוח על גניבת הרכב וקיבל את כספי הביטוח במרמה. ערעורו על ההרשעה ועל העונש נדחה, כמו גם בקשת רשות ערעור שהגיש; רע"פ 18-8778 **צלאח שאויש נ' מדינת ישראל** (24.12.2018), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות קבלת דבר במרמה והוצאת שיק ללא כיסוי בכך שביקש לרכוש סחורה משני אנשים שוויו של כ-80,000 ₪, תוך מסירת שיק ללא כיסוי והוא נמלט מבלי לשלם את היתרה עבור הסחורות. הנאשם נידון לשישה חודשי מאסר

בפועל ועונשים נלווים. ערעור נדחה וכך גם בקשת רשות ערעור שהגיש ובית המשפט העליון ציין כי "עבירות המרמה והזיוף פוגעות ביחסי האמון הבסיסיים בחברה הנחוצים לשם שגשוגה, ונדרשת החמרה בענישה בשל ביצוע עבירות אלה"; עפ"ג 55191-01-19 **עוסמאן נ' מדינת ישראל** (26.2.2019), בו הורשע נאשם בעבירה של קבלת דבר במרמה והוא נידון לשישה חודשי מאסר בפועל. במקרה זה ביקש הנאשם לרכוש את רכבו של המתלון תמורת סך של 77,000 ₪. במועד העברת הבעלות הציג הנאשם בפני המתלון מצג שווה לפיו תמורת הרכב מצויה בחשבון הבנק שבבעלותו ועל בסיס מצג זה העביר המתלון לנאשם את הבעלות והחזקה ברכב. הנאשם מכר את הרכב למגרש מכוניות בתמורה ל- 55,000 ₪, ניתק קשר עם המתלון ולא השיב את הרכב או תמורתו; עפ"ג 47204-03-18 **אלירן אזולאי נ' מדינת ישראל** (31.5.2018), בו התקבל ערעורם של שני נאשמים שבאמצעות מסמכים מזויפים פתחו חשבונות בנק ונטלו הלוואות בסכומים שונים כך שכל אחד קיבל לידיו סך של 100,000 כתוצאה מהמרמה. בבית משפט השלום נידונו הנאשמים לעונשי מאסר בפועל, אך ערעורם התקבל כך שעונשם הוקל ל-6 חודשי מאסר לנשיאה בדרך של עבודות שירות; ת"פ 44914-01-22 **מדינת ישראל נ' בן סימון** (5.9.2022), בו הורשע נאשם בשני אישומים בעבירות קבלת דבר במרמה והוצאות שיקים ללא כיסוי ונידון ל-12 חודשי מאסר בפועל והפעלת מאסר מותנה כך שסה"כ הוטלו עליו 19 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. בשתי הזדמנויות שונות ביקש הנאשם לרכוש מהמתלוננים את רכבם תמורת סכומים שונים תוך שהוא מוסר המחאות ללא כיסוי. הרכבים נרשמו על שמו, הוא קיבל במרמה את החזקה בהם ולא שילם את התמורה המלאה עבורם.

9. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירה מושא ענייננו נע בין עונש מאסר שניתן לשאת בעבודות שירות ועד 15 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

10. אקדים ואומר כי לא נטען דבר בעניין סיכויי שיקומו של הנאשם, לא התבקשה הפנייתו לתסקיר ולא הובאו נתונים המצדיקים חריגה ממתחם הענישה ומשכך העונש ייגזר בגדרי מתחם הענישה. עם זאת, דעתי היא שאין מקום להטיל על הנאשם עונש בכליאה כעתירת המאשימה וניתן במקרה זה ליצור תמהיל עונשי ראוי שאינו כולל כליאה, אך ישיג את תכליות ההרתעה וההלימה מבלי לפגוע בנאשם מעבר לנדרש. אנמק עמדתי להלן.

11. הנאשם שלפני הוא צעיר יליד 1998. עברו אינו נקי אך גם אינו מכביד ולחובתו הרשעה אחת בעבירת איומים המאוחרת לתיק זה. (הערה: לא התעלמתי מתיק נוסף שנזכר בחוות דעת הממונה, אך ככל הנראה מדובר בהרשעה שאינה חלוטה שטרם נרשמה במרשם, וכאשר המאשימה לא הזכירה אותה לא אתייחס אליה). הנאשם קיבל אחריות למעשיו והביע חרטה, אותה ראיתי ככנה. מאז העבירה חלפו כשלוש שנים ומדובר בחלוף זמן משמעותי. מנגד, לחלוף הזמן משמעות גם לחובת הנאשם, אשר עד היום לא מצא לנכון להשיב למתלון את שווי הרכב שנלקח ממנו ועל אף שמדובר בבני משפחה מצופה היה ממנו לפעול על מנת להיטיב את הנזק שגרם לאחיו.

12. סיכום נתונים אלו מצדיק שלא להחמיר עם הנאשם עד כדי כליאתו. עונש מאסר בכליאה הוא עונש חמור וקשה. נלוות לו השפעות הרסניות וסבל רב לנאשם, הן מבחינה פיזית והן מבחינה חברתית וכלכלית. כן סובלת מעונש זה גם משפחתו. כאשר מדובר בנאשם צעיר שזהו מאסרו הראשון, הסבל שייגרם לו בשל מאסר הוא רב. כן יש להביא

בחשבון את הסיכון להטמעת ערכים עברייניים (אפקט קרימינוגני), דבר שגורם לפגיעה לא רק בנאשם, אלא אף בחברה כולה (ראו בנושא: דו"ח הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים, 2015 (המכונה "דו"ח ועדת דורנר"); רע"פ 356/14 **קפרוב נ' מדינת ישראל** (3.10.2017); פסקה 33). משכך, עונש מאסר בכליאה אמור להיגזר על מי שהוא בעל דפוסי עבריינות מובהקים (ע"פ 4318-10-11 **מדינת ישראל נ' רפאילוב ואח'** (5.1.2012)), או שהעבירה שעבר אינה מאפשרת, בנסיבות העניין, ענישה שאינה כוללת כליאה. דעתי היא, כאמור, שעניינינו אינו נמנה עם מקרים אלו וניתן להשיג את תכליות הענישה בהטלת עונש לריצוי בעבודות שירות בשילוב פיצוי משמעותי.

13. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **3 חודשי מאסר.** הנאשם יישא עונש זה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה החל מיום 14.6.23. ביום זה יתייבב הנאשם במשרדי הממונה במתחם כלא מגידו. **מובהר לנאשם שעליו לבצע את העבודות לשביעות רצון הממונה וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את העבודות מנהלית והוא יאלץ לשאת ביתר התקופה בבית מאסר.**

ב. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך שנתיים את העבירה בה הורשע.

ג. פיצוי למתלונן (ע"ת מס' 1) בסך 50,000 ₪. הפיצוי ישולם ב-20 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.7.23 ובכל אחד לחודש שלאחריו. המאשימה תמציא למזכירות את פרטי חשבון הבנק של המתלונן ותביא לידיעתו את תוכנו של גזר הדין. מובהר שאין בפיצוי זה למצות את מלוא נזקיו והוא רשאי להגיש בנושא תביעה אזרחית.

המזכירות תשלח עותק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור בתוך 45 יום.

ניתן היום, ה' ניסן תשפ"ג, 27 מרץ 2023, במעמד הצדדים.